Ч. 7 Субота 11 (23) січня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Лихва в Галичині.

(Бесіда пос. Вахнянина, виголошена на засіданю Палати послів дня 18 січня с. р.)

(Дальше).

Як обходить ся лихву.

Звичайний спосіб обходженя лихви єсть такий, що довжник удає на вексли або на записї довжнім, що винен більшу суму як в дїйстности. Дальше буває окрема устна умова що-до процентів, щоби висоту їх укрити. На случай недодержаня сплати рат установляють ся потайком умовлені кари.

Замість процентів дозваляє довжник вірителеви уживати заставлений ґрунт. По сплаті довгу припадає ґрунт назад довжникови, коли він — що можна предвидїти — не дістане ся вповні вірителеви.

Замість скрипту довжного роблять ся так звані угоди відкупу такого змісту: що селянин продає лихвареви свій ґрунт за суму одержаного довгу, але нїби то лиш продає, застерігає собі однакож відкупити его до якогось означеного речинця за висшу цїну. Коли не може того зробити, то ґрунт припадає лихвареви.

З позички якась часть зараз відтягає ся. В добрих роках не приймає ся нїяких сплат, за то в злих стягає ся їх з подвійною енерґією а довжнику змушений перейматн на себе нові зобовязаня супротив свого вірителя. Взагалї єсть в Галичинї із звістних форм — всїх не знає ся — одинайцять окремих способів, як має виконувати ся лихварство, як має ся обходити закон против лихви з 1877 р., щоби не прийти в колїзию з кодексом карним.

Инша лихва.

Найсенсаціональнїйше єсть то, що побіч грошевої і процентової лихви єсть ще лихва збіжева. Поступованє при тім єсть просте.

Суть до того певні постанови. За позичений на весну корець якогось збіжа дістає лихвар загалом півтора або два кірцї, значить ся 100 процент. Коли нї, то цїлий інтерес заміняє ся на гроші. Лихвар вдоволяє ся звичайно півкірцем проценту.

Крім збіжевої лихви єсть ще лихва ґрунтова. Єсть то така установа, що в якімсь селї не сьміє ся продати анї кусника ґрунту без посередництва лихваря.

При публичних, примусових лїцитациях, котрі що-до їх числа виходять у нас пересічно що року поза 2100, може лиш лихвар набувати ґрунт селяньский. Набутий ґрунт лїцитує ся відтак за подвійну цїну в цїлости або парцелями по шинках помежи селян. Коли якийсь селянин важить ся прогрішитись проти сего звичаю, то проголосять его негідним кредиту. Нїхто з лихварів не сьміє ему позичити анї шелюга, нїхто не сьміє купувати у него збіжє.

Лихва від роботи єсть в тім, що довжник мусить вірителеви за довг або проценти робити в поли, або відробляти якийсь инший сервітут. За позичену чвертку ячменю або жита припадає звичайно на сплату довгу чотири до вісїм днїв роботи в поли. Коли довг віддає ся в натурі, то зазначує ся за проценти від кірця збіжа один або чотири дни роботи.

Ба, при тім єсть ще такий звичай, що коли довжник случайно збіднїє і не може вже віддати позиченого збіжа в натурі, він мусить пристати не лиш на роботу в поли, але й згодити ся на то, щоби ему віритель відтягав від его денної платнї 2 до 15 кр. То значить: Віритель держить зубожілого довжника при житю, щоби той був для него довготревалою, але дешевою робочою силою. — Чи не доходить то до невільництва, не хочу казати. (Зовсім слушно!)

Лихва натураліями заводить ся в той спосіб, що довжник не сьміє купувати своїх потреб домашних, поживи і одежи, або коли він случайно промисловець, свого материяльу промислового деинде як лиш у свого вірителя. Розуміє ся, що ему продають дрантє за найвисшу цїну. Коли довжник того не робить, то не дістане кредиту.

Лихва від худоби.

При лихві від худоби треба розрізнити всїлякі способи: 1) Коли довжник, що дістав позичку, не може сповнити свого зобовязаня, то мусить взяти від вірителя штуку або дві худоби і через якийсь час пасти еї у себе. — 2) Селянинови бідакови, що не приобрав собі власної худоби, по просту дають худобу. Але она не его власність. Селянин може лиш з неї користати. В догідну пору, коли худоба добре платить ся, бере лихвар худобу назад, щоби еї продати, або 3) продає еї селянинови на кредит. При тім ставлять ся певні условія. Селянин мусить дати задаток і зобовязати ся до сплати установлених рат. Коли случайно

7)

Послїдний з Моґіканів.

(Повість Джемса Фенімора Купера).

(Дальше)

Денкен Гевард і его товариші подорожи мали тепер перший раз нагоду придивити ся добре остро втятим чертам обох Моґіканів і кожде з них почуло, як би ему тяжкий камінь сумніву спав з душі, коли побачив ті горді, сьміливі, хоч дикі черти лиця молодого борця. Они відчували то глубоко, що він лиш людина, котрий зродив ся і зріс в крайній темнотї, але не може бути таким, котрий своїх природних дарів благородних надуживав до підлої зради.

Ніжного чувства Алїсия споглядала на его свобідну міну, на его горду поставу, як на цїнні останки грецкого долота, котрі якимсь чудом віджили, підчас коли Гевард, хоч нераз вже видів скінчену красу у краєвих жителів, висказував ся голосно о величавім примірі мужеской краси.

— Коли такий сьмілнвий і великодушний молодець стоїть на сторожи, то я навіть тут спала би спокійно — шепнула Алїсия до Геварда. — Річ певна, Геварде, що ті люті убийства і страшні зьвірства, про котрі тілько чуємо і читаємо, не можуть дїяти ся під оком таких людий!

— Певно що то рідкий примір того величавого дару природи, яким би сей нарід повинен тїшити ся — сказав він на то. — І я мушу Вам, Алїсиє, потакнути, що такі черти лиця і такі очи можуть скорше онесьміливити, як обманити. Але не дурім самі себе, коли тут сподїваємо ся инших честнот, як у — дикунів. Так як у християн суть рідкими приміри великих прикмет, так само суть они рідкими і знаходять ся лиш поодиноко і у Індиян. Маймо надію, щб наш Моґікан не обманить наші бажаня і що покаже ся таким, яким его черти обіцюють: яко хоробрий і сталий приятель.

— Кому би прийшла на гадку барва его тїла, коли так дивити ся на сю твар природи? — відозвала ся тепер Кора.

По сїй замітцї настала довго і очевидно клопотлива мовчанка, аж відозвав ся полїшук і закликав їх до печери.

— Огонь зачинає ясно палахкотїти — сказав він — і може Мінґам присьвітити на нашу згубу. Спусти дергу, Ункасе, і покажи тим опришкам еї темну сторону. То не підвечірок, якого би собі так благородні дами бажали, але бїда не перебирає. Соли, як бачите, маємо подостатком, а дичина борзо упече ся. — Ось тут сьвіже галузє сасафрасу, буде для дам на чім сидїти. — А Ви, друже, ходїть близше та не сумуйте за лошатком, то було невинне сотворінє, що незазнало ще богато муки — его вчасна смерть уратувала его не від одної рани на хребтї та від кулявих ніг!

Ункас зробив так, як ему казали, а коли Соколине Око замовк, чути лиш було, як гудів водоспад, мов би далекі громи.

— Чи ми в отсїй печері зовсім безпечні? — спитав Гевард. — Не маємо чого боятн ся, щоби не напали на нас несподївано? — Один узброєний чоловік, що появив би ся тепер на входї, мав би нас в своїх руках.

Аж ось поза полїшуком підняв ся хтось, як би якийсь страх, вхопив головню і посьвітив до другого кінця криївки.

Алїсия крикнула, а Кора таки схопила ся, коли то страшне зъявище, як би ходячий кістяк, підійшло до сьвітла; але одно слово Геварда успокоїло їх: він сказав, що то лиш їх новий товариш Чінґачґук, котрий тепер піднїс другу дергу і показав їм, що печера має два виходи. Відтак пустив ся — все ще з головнею в руцї — через другу вузку, глубоку челюсть, котра противно як їх печера, небула вкрита, і війшов до другої печери подібної до першої.

— Таких старих лисів як Чінґачґук і я не так часто застанете в норі, що мала би лиш один вихід — сказав Соколине око сьміючись.— Ся скала з чорного, вапнякового туфу, котрий, як весь сьвіт знає, єсть мягкий і не злий на подушку, коли не ма ситника і соснового галузя. Колись був водоспад на кілька ліктів понизше і вода свого часу була може так рівна і красна як в Гудзонї. Але старість дуже шкодить красї, як то отсї молоді дами ще самі того зазнають. Місце отсе змінило ся на гірше. В скалах повно розколин і прірв, місцями они мякші як деинде, а вода на декотрих місцях вмивала камінь що раз більше і більше, аж водоспад не має вже нї форми нї виду.

— А на котрім же місци водоспаду ми тепер? — спитала Алїсия.

— Досить близько того місця, на котрім провидїнє боже поставило перший раз водоспад,

не додержав точно тих условий, то відбирає ся єму худобу. — 4) Торговля худобою бере ся для якоїсь части населеня формально в монополь. Без посередника, без дотичного фактора від худоби не може ніхто анї продати анї купити хоч би лиш одної штуки худоби.

(Конець буде).

Новинки.

Львів дня 22-го січня 1897.

— **Загальні збори** тов. „Руска Бесїда“ у Львові відбули ся в суботу мин. тиждня і в середу. До нового видїлу вибрані: др. Дамян Савчак, Вол. Шухевич, Март. Вербицкий, о. Ал. Темницкий, Іл. Кокорудз, Андр. Занько і Ос. Дрималик. Видїл уконституував ся в той спосіб, що вибрав головою п. Вол. Шухевича, поручаючи єму й дальше веденє театрального реферату, заступником голови судию п. М. Вербицкого, господарем о. Ол. Темницкого, касиером проф. Іл. Кокорудза, а секретарем п. Ос. Дрималяка.

— **Бранка войскова з міста Львова** буде відбувати ся від 1-го до 21-го цьвітня с. р. з виїмкою сьвят. Перша кляса буде ставати від 1 до 7, друга від 8 до 12, а третя 13, 14, 20 і 21 цьвітня. Загальне число покликаних до побору виносить 1736, з того припадає на першу клясу 800, на другу 500, на третю 436. В першій клясї буде ставати перед комісиєю по 160 людий денно, в другій по 125, а в третій по 109. Побір буде відбувати ся на т. зв. Сикорівцї при ул. Коперника, зараз за касарнею жандармериї.

— **Нова стипендия.** З початком сего року шкільного увійшла в житє фундация бл. п. о. Івана Должаньского на одну стипендию 190 зр. річно для убогих студентів лїкарского видїлу рускої народности. Убігаючий ся о ту стипендию студент, мусить зобовязати ся лїчити не лиш альопатично, але й гомеопатично. Стипендия та остає в зарядї видїлу краєвого і він має право удїлити єї.

— **Еміґрация до Бразилиї з угорскої Руси.** В угорско-рускій ґазетцї „Листок“ читаємо таку пригоду з минулого місяця: „Велика біда гонить руских селян і то цїлими родинами з краю за море. В грудни вибрало ся з Скотарского (граничне село за Бескидом коло Лавочного) 40 душ, мужчин, женщин і дїтий, в дорогу до Бразилиї. Однакож явили ся на двірци жандарми і не пускали виселенцїв всїдати до ваґона. Виселенцїв супроводило до 300 осіб навіть з сусїдних сїл і ті піднявши страшний крик, виступили против жандармів; мало що не прийшло до проливу крови. Виселенцї голосили: „Ми купили собі карти, чому-ж нас не пускаєте? Там буде нам лїпше, а тут лиш голодуємо....“ Остаточно жандарми уступились і виселенцї всїли до ваґона. Але що з того? — ваґон той відчіплено від поїзду. Тогдї товпа народу підняла знов шум, а виселенцї кричали з ваґона: „Ми не вийдемо з воза! дома ми випродали всьо, що мали; дома нїчого нам робити; нїкого не будемо слухати!“ Начальник стациї побачивши, що може прийти до небезпечного, казав назад причепити ваґон до поїзду і виселенцї поїхали. Але в Мукачеві ждала вже на них цїла компанїя гонведів. Жандарми викинули їх з возів і нагнали назад в гори. Тепер — кінчить „Листок“ — люд звернув ся против сьвящеників, мов-би то они були причиною того, що їм не удало ся виїхати до Бразилиї, і серіозно відгрожує ся їм“. Як видко, то аґенти еміґрацийні зуміли і на Угорщинї збаламутити наш темний нарід і він на осліп лїзе на певну погибель.

— **Братоубийство.** В Радимнї дня 14-го с. м. коваль Жмуда убив топірцем свого брата за те, що тойже обстав за его жінкою, з котрою убийник по пяному зачав сварню.

— **З Журавна пишуть нам:** Дня 18 с. м. вечером відбуло ся в тутешній школї представленє „Ясельна“ під проводом і заходами начальника суду п. д'Аванкура, посла на Сойм краєвий, его жени і учительок Ґрекової і Бравзайс, на дохід бідної молодежи шкільної. На представленю, котре гарно випало, явило ся духовеньство обох обрядів місцеве і замісцеве, вся інтеліґенция журавеньска і дуже богато селян і міщан.

— **Процес о три сантими.** Француска ґазета Temps оповідає о такій веселій пригодї: Один капіталїст, що їхав з Парижа до якогось села на лови, спізнив ся до поїзду, як раз коли купував білет при касї і мусїв відтак ждати на двірци дві години на слїдуючий поїзд. Користаючи з того часу почав капіталїст переглядати цїнники їзди і побачив, що его білет повинен коштувати 15 франків і 42 сантими, між тим як він заплатив 15 фр. 45 сантимів. Пішов зараз до каси і зажадав звороту надвижки. Білети продавала женщина і коли капіталїст прийшов, она не знала що єму сказати. Тодї пішов капіталїст до інспектора двірця, але той відправив его з нїчим. Однако капіталїст не дарував свого і вніс жалобу до заряду зелїзничого. На жалобу не було відповіди. Коли капіталїст вніс другий раз жалобу, заряджено доходженє і оречено, що якийсь півголовок жадав при касї звороту 3 сантимів, котрі мав надплатити при касї. Заряд зелїзницї гадаючи, що має до дїла з божевільним, відкинув его поданє, а тодї капіталїст пішов на дорогу судову. Процес тягнув ся 8 місяцїв і коли вкінци послїдна інстанция засудила зелїзницю на заплаченє тих 3 сантимів, показало ся, що капіталїст видав на адвокатів і инші кошти 16 тисячів франків, а зелїзниця 8 тисячів! А всьо за марні три сантими.

— **Застрілив сина.** На одних ловах в Угорщинї лучила ся така пригода. Лови устроїв властитель дібр Пульский і взяв до помочи свого лїсничого Подраского і 17-лїтного сина. Мисливі розійшли ся на становища і ждали на зьвірину. Але молодий Подраский знетерпеливлений, покинув своє становище і пішов до вітця продираючи ся через корчі. Старий лїсничий гадаючи, що то зьвірина, вистрілив — і в тій хвили роздав ся страшний крик. Мисливі збігли ся і побачили між корчами лежачого хлопця, облитого кровю, з смертельною раною в голові. Перенесено его до поблизького села, де вскорі помер.

Переписка зі всїми і для всїх.

Кость Ґереґа у Львові: Ваше друге питанє: О що більше повинен чоловік дбати, чи про добро загальне, чи про добро свого народу? — а відповідь на то така: Загальне добро єсть то, котре всїм людем виходить в хосен. Хто дбає про загальне

але від котрого він непосидющий дальше відсунув ся. Скала на право і на лїво від нас — показала ся мякшою, так що вода лишила середину ріки пустою і сухою і з початку зробила для нас отсї дві печери.

— То ми на якімсь малім острові?

— Так, з двох боків маємо водопад, а з двох других ріку. Кобі так в день, то годилось би вилїзти на вершок отсеї скали і подивити ся, що виправляє тут зрадлива вода. Спадає тепер зовсїм неправильно; тут підскакує, там скаче, тут суне ся, там летить стрімголов, на однім місци білїє ся як сніг, на иншім така зелена, як трава; тут з гуком спадає в печери, там журчить, як лагідний потік по шипотї. Здаєсь, як би цїле русло ріки було перевернене горі дном. Насамперед іде вода зовсїм гладонько, як коли-б мала спадати з гори в долину зовсїм так, як їй природа назначила, а відтак завертає і скручує до берега; є також місця, де оглядає ся назад, як би їй жаль було, що мусить покидати пустару і мішати ся з солью! Але — що то все поможе? Вода то як той упертий чоловік, покаже на хвильку свою волю, але відтак схопить єї сильна рука, що єї сотворила, і на кілька сяжнів дальше в низу видите, як она вже постійно котить ся до моря, як то було єї призначінєм від самого початку сьвіта.

По тім описї водоспаду Ґлен, з котрого ті що его слухали, набрали того радістного завіреня, що їх криївка тут безпечна, взялись они лагодити вечерю, бо треба було покріпити свої сили.

Ункас послугував обом дївчатам і сповняв при тім всї припавші на него обовязки з повагою а заразом і з якоюсь повабною старанностию, що Геварда незвичайно звеселяло, бо він знав дуже добре, що то за новина в індияньских звичаях, котрі заказують своїм борцям помагати комусь послугою, особливо же бути приклонними для своїх жінок.

Але що у них право гостинности так велике має значінє, то се мале відступленє від поваги мужчини обійшло ся без голосної нагани. Коли би хтось з боку на то дивив ся, був би міг добачити, що ті малі послуги молодого начальника племени не розділяли ся безсторонно. Коли він з як найбільшою чемностию подав Алїсї калябаш [1]) з водою до питя і хорошо вирізаний з перцевого дерева тарільчик з дичиною, то лице ясніло єму зовсїм иншим блеском, як коли робив ту саму службу єї сестрі, а его око спочивало з такою лагідностию на єї краснім, повнім виразу личку, від котрої щезала зовсїм та ярка гордість, з якого оно звичайно сьвітило ся.

Кілька разів прийшло ся єму заговорити. В такім случаю послугував ся він анґлійскою мовою, котрої не знав добре і калїчив, але говорив досить зрозуміло, а тогди его низький, милозвучний голос звучав так мягонько і музикально, що обі дївчини від тої для них несподіванки мусїли таки конче з подивом споглядати на него. Значінє індияньских слів залежить дуже часто від сили їх вимови.

Статочна новага Чінґачґука не змінила ся анї на хвильку. Він сїв собі близше варти, де гостї могли лїпше відріжнити его природний вираз лиця від штучного страху воєнного малюнку. Они добачили, що батько і син дуже подібні до себе, ріжнив їх лиш вік та горюванє. Дикість его мін тепер ніби була потахла а на єї місце виступила спокійна рівнодушність, яка відзначає індийского борця, коли его душевних сил не розрушають якісь особливші події. Коли від часу до часу мов би якась блискавка пересунула ся по его брунатнім лици, то був то знак, що треба лиш розбудити его пристрасти, щоби страшний малюнок, який він собі прибрав, щоби ним застрашити своїх ворогів, підперти успішно.

Але живі очи полїшука все єму бігали, не спочивали анї на хвильку. Що правда, він їв і пив з охотою і в тім не могла єму перешкодити нїяка гадка о грозячій небезпечности, але его обачність не опускала его анї на хвильку. Яких двайцять разів не доносив калябаша або дичину до губи, як би дослухував ся якогось далекого шуму, що викликував в нїм підозрінє — рухи, котрі за кождим разом викликували страх у его гостий. Але що по сих частих перервах не говорив нїколи нїчого, то немиле враженє, які они викликували, проминали борзо знову і забувало ся.

— Ходїть, друже! — відозвав ся Соколине Око під конець вечері, витягаючи бочівку з під купи листя і звертаючись до сьпівака. — Скоштуйте трохи деревляного вина [2]) а запете лоша та загрієте житє в своїй груди. Я пю на тїснійшу дружбу і маю надію, що трохи того кіньского мяса не зробить з нас ворогів. Як Вам на імя?

— Ґомет — Давид Ґомет — відповів сьпівак потягнувши собі споро, міцно корінного полїшукового вина.

— Добре називаєте ся — відповів тамтой другий попиваючи вино, а з того як довго він пив, видко було, як цїнив напиток, котрий сам фабрикував. — Я, бачите, великий любитель імен, хоч християньскі імена, далеко не то, що индияньскі. Так на примір найзлосливійший, найсварливійший чоловік, якого я знав, звав ся Фридрихом Фридрихом [3]) а найбільша повійниця Констанциєю. У Індиянина імя — то річ совісти; як називає ся, таким і єсть — не кажу, щоби Чінґачґук, що значить „великий уж“ був дїйстно малим або великим ужем; але він тихий і зручний, хитрий і підступний і бє свого ворога, коли той найменше того сподїває ся. А Ви чим?

— Я псальмопівець, учу сьпівати псальми

— Що Ви кажете!

---

[1]) Тиква, диня фляшкова на воду.

[2]) Сок з дерева, (н. пр. з берези) збираний на весну.

[3]) Фридрих значить в перекладї „миром богатий“ (відповідає славяньскому Мирослав), а Констанция значить „постійна“ „стала“.

добро, дбає длятого тим самим і про добро свого народу. З другої же сторони нарід єсть частиною всіх людий, а добро народу єсть длятого частиною загального добра. (Що під „добром" треба розуміти і як єго понимати, не можемо тут очевидно того розбирати, бо не про него питане). Виходить з того насамперед, що як той, хто дбає про свій нарід, дбає і про загальне добре. Головна річ в тім, щоби дійстно дбати,' значить ся дійстно робити, а не лиш язиком молоти, а відтак ще й жадати може патенту на патріота. А в роботі той більше значить, хто більше зробить. Дуже то красно, коли у когось така велика добра воля, що він би хотів обняти всіх людий на сьвіті, зарівно як н. пр. Русинів так і Ескимосів на далекій півночи і Патаґонців на далекім полудни. Але питане, чи то в єго силї. Знаємо, що навіть Ісус Христос проповідував загальне добро лиш народови жидівскому, а до учеників сказав: Ідїть в сьвіт і научайте! Само просте розумоване вже показує, що можна скорше і більше щось зробити, коли дбає ся про добро свого народу, як про добро загальне, а тим преці зробить ся також щось і для загального добра. Длятого ми тої гадки, що треба більше дбати про добро свого народу. Ті, що говорять все лиш про добро загальне, а не роблять, нагадують нам завсїгди того цигана в казці (а циган, звістно, правдивий космополїт, бо у него дійстно цїлий сьвіт вітчиною), що не хотів чортови носити оберемками дров під котел, але вязав дерево в лїсї ликом, а казав, що хоче цїлий ліс відразу принести. Пусту бесїду про дбане о загальне добро уважаємо длятого „циганьским ликом". А тепер ще доказ з природи. Позвольте себе запитати: Чи Ви маєте яку родину? Чи любите ся щиро з нею, чи межи Вами, а нею єсть дійстна, правдива звязь родинна? Коли так, то ми Вас спитаємо: що у Вас, серед однакових впрочім обставин, було би важнїйшим, чи подбати про добро своєї родини, чи про добро н. пр. громади міста Львова (н. пр. коли би Вам хтось поставив до волї рішити о мілїоновім записї або в користь Вашої родини, або в користь „загального добра" — громади міста Львова)? Гадаємо, що Ви скорше рішали би в користь своєї родини, хоч би лиш длятого, що у Вас самих вилїзло би зараз на верх власне Я, як шило з мішка, і Ви би погадали собі: Та же і я щось при тім обірву! Так само буває і в народї. Коли хтось почуває ся до якогось народу, буде дбати про єго добро в тім справедливім переконаню, що працюючи для него, працює заразом для себе, для своєї близшої і дальшої родини, працює і для загального добра. Треба отже більше дбати про добро свого народу, як про добро загальне. — А тепер ми Вам поставимо питане (коли буде трохи скоботливе, то вибачте): Чи Ви, ставлячи Ваші питаня, робили то дійстно з таким щирим почутєм потреби того і так на серіо, як ми Вам відповідаємо? Коли так, то се нас лиш радує. Розуміємо то, що можна ставити нераз навіть дуже бистроумні питаня, але не уміти собі на них відповісти, чого доказ дають нераз і дїти. Але буває і так, що нераз і т. зв. інтелїґенция не ухоронить від того, щоби собі, легко сказавши, не зажартувати з чиїхсь найлїпших, найчистїйших намірів. Коли би так було, то ми мусїли би Вам пригадати бодай то, що сказали про образоване і додати: Не грайте з нами ґереґи, бо чи сяк, чи так, то дістанете бурду! На наше питане відповісте найлїпше тим способом, коли нам знову пришлете яке питане, а ми, коли не зможемо на него відповісти, скажемо то отверто. — **Д. Д. в В:** 1) Коли Рада державна рішила Вашу просьбу в той спосіб, що передала єї правительству до можливого увзглядненя, а правительство мимо того не увзгляднило, то Рада державна не може до того присилувати і відклику нема. Просьбу до Єго Величества можете подати, але який буде успіх, того очевидно не можемо знати. — 2) Що до приміщеня старшої донечки, то річ вже трудна, бо вік не до того; що до молодшої, то удайте ся з просьбою до о. Гузара, катехита семінариї учительскої і настоятеля інститута СС. Василїянок у Львові, або до інститута дївочого в Перемишли, може на руки Григ. Цеглиньского, директора тамошної рускої ґимназиї. — **М. Баб. в Черк.:** Ми вже Вам раз доносили, що учити ся прав приватно і приватно складати риґорози і не дозволено і річ просто не можлива; для власної приятности і цїкавости дещо можете. Подавайте ся о посаду люстратора при Виділї пов. в Рогатинї; маєте преції іспит з рахунковости і впрочім потрібну кваліфікацию. — **І. Орт. Том. в Озт.:** Невитягнений. — **Л. Л. в Ч.:** 1) Подавати треба: An die hohe General-Direktion für Tabakregie in Wien; до поданя долучити: сьвідоцтво матуральне зі школи середної; метрику, сьвідоцтво моральности, сьвідоцтво лїкарске і реверс сустентацийний. Чи матура учительска була би увзгляднена — се очевидно рішила би сама дирекция; тут у Львові не міг нам нїхто того сказати. Гадаємо, що учителї з іспитами з рахунковости державної були би певно увзгляднені. — 2) Як мав би собі поступити сьвященик, котрий хотів би старати ся о ту посаду — се і для нас узол ґордийский а гадаємо, що був би то так само узол гордийский і для дирекциї, коли-б она дістала подане від сьвященика. Адмінїстрация тютюнова займає ся преці і продажию тютюну а mercatura clericis est prohibita. Що мав би зробити сьвященик, котрий хотів би покинути свій стан і вступити до якого фаху цивільного — сего не знаємо. Очевидно могла би то рішити хиба лиш консисторния. Ми знаємо лиш, що apostatare ab ordine non licet. — **П. в К.:** 1) Томасівки можете дістати в банку рільничім у Львові, площа Смольки ч. 5. Продають по 3 зр. 20 кр., найлїпшу по 4 зр. 5 кр. за 100 кільо разом з міхом без пересилки. Вам би треба казати собі прислати зелїзницею аж до Коломиї і там відобрати. Мусите однакож знати добре свій ґрунт і виміркувати, чи для него і під який засів томасівка добра, бо инакше видасте гроші і змарнуєте засів. — 2) Карболїнеум можете виписати собі з Відня від фірми: Michael Barthel & Com., Wien X., Keplergasse 20. Кажіть собі прислати на пробу (найменшу скількість яку висилають) 5 кільо т. зв. Probepostcolli, коштує 1 зр. 20 кр. без оплати почтової. (Пришлють в барилцї почтою. Адресу треба докладно подати). 1 кільо стане помастити 6 квадратових метрів дерева (н. пр. даху). Можна ним мастити вікна, двері, дахи паркани і т. п. Карболїнеум забезпечує дерево від гнитя, гриба і червоточини; але коли вже єсть гриб в хатї, то оно не поможе, треба все дерево з грибом викинути. (А не пишіть ся нїчим „униженим слугою". — Ви питаєте, а ми відповідаємо; досить буде: Остаюсь з поважанем). — **Г. Ш. в М.:** Вік вже за старий, щоби Вас приймили. А відтак треба би Вам 5 лїт учити ся, почнаючи від курсу приготовляючого. Можна би при помочи якогось учителя учити ся приватно, а відтак зголосити до матури. Порадьте ся якогось учителя. (Дальші відповіди пізнїйше).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 22 січня. Палата послів ухвалила предложене о конґруї, за чим промавляв і мінїстер др. Ґавч; дальше внесене комісиї в справі покликуваня послів на сьвідків, проект закона о зелїзници Стрий-Ходорів і знесене ґреміїв хірурґів.

Відень 22 січня. Президент мінїстрів ґр. Бадені приймав ческу депутацию в справі суду в Трутнові і сказав їй, що правительство розважить справу лиш з погляду на реальну потребу.

Будапешт 22 січня. В Анїні померло з поранених робітників 9, а 11 єсть тяжко покалїчених. Прибув баталїон піхоти. Ситуация грізна.

Льондон 22 січня. Наспіли непокоячі вісти з Капштадту, після котрих цїла кольонія готова проголосити ся независимою.

Рим 22 січня. Парлямент закрито. На Сицилії настав великий переполох з причини небезпечности занесеня джуми.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

— А так, учу сьпівати молодїж в конектікетскім войску.

— Ну, та й могли би Ви лїпше ужити свого часу. Тоті хлопчиска і без того западто висувують та регочуть ся, ідучи лїсами, хоч не повинні би голоснїйше віддихати, як лис, що запорпав ся в свою нору. А з томагаком або рушницею умієте обходити ся?

— Хвала Богу! я ще не мав нагоди уживати таких убийчих інструментів!

— То може знаєте ся на тім, як розмірює ся земля або щось подібного?

— Зовсїм не знаю ся на тім.

— А може Ви — у Вас такі довгі ноги — їздите часом з приказами ґенерала?

— Нїколи; я займаю ся лиш своїм сьвятим званем: учу сьвятої музики!

— Гм, то якесь дивне зване! — замуркотів Соколине Око — скакати як та птиця, що ловить мухи, і управильняти всї високі тони, що виходять з горла других людий! Ну, друже, то хиба вже у вас така даровитість і єї так само не можна придушити в собі як охоти до польованя або й до чого лїпшого. То покажіть же, що умієте, заким ляжемо спочивати, бо ті дами потребують сили до завтрішної подорожи і мусимо скоро сьвіт вибрати ся в дорогу, заким ще Макваси рушать ся.

Давид заложив очиці на ніс, отворив свою улюблену книжку і подав єї Алїсиї.

— Хиба-ж не в тім потїха і не так повинно бути — сказав він — щоби по такім дни страшенних небезпечностий засьпівати Господеви імн подяки?

Алїсия і Кора стали й собі охотно сьпівати вибраний імн подяки.

Була то торжественна мельодия, а глухий шум водоспаду, що доходив до них, вторував знаменито чистим, дзвінким голосам дївчат і побожним тонам Давида.

Індияни споглядали стовпом на скали і слухали сьпіву в такою увагою, що аж здавало ся, як би они від неї закаменїли. А полїшук, котрий рівнодушно підпер був собі голову, став поволи прибирати лагіднїйшу міну, гадками ніс ся в свій дитиний вік, коли єго уши привикли були слухати в кольонїях подібного сьпіву, хоч не так повнозвучних духовних пісний. В очах станули єму сльози і незадовго як горох покотили ся по єго опаленім лици із жерела, котре, як він гадав, вже давно висхло.

Голоси сьпіваючих як-раз повисли були на однім із тих пориваючих душу акордів, в котрі ухо вслухує ся з таким одушевленем, коли на дворі роздав ся крик, нї то людский, нї взагалї із сего сьвіта, а серця малої громадки аж перестали бити ся зі страху.' По тім крику настала так само несамовита тишина.

— Що то єсть? — спитала наконець Алїсия

Анї Соколине Око, анї Індияни не відповідали, лиш дослухували ся, як коли б сподївали ся, що той голос ще раз повторить ся, та й самі дуже дивували ся. Наконець поговорили щось з собою, а відтак Ункас вийшов осторожно з печери. Коли він пішов, відозвав ся полїшук:

— Чи то щось єсть, чи не єсть, нїхто з нас не знає, хоч ми старші волочимо ся по сих лїсах вже від трийцяти лїт. Я все доси гадав, що нема такого голосу, чи би то він походив від Індиян, чи від звірят, щоби я ще єго не чув, але отсей голос дав менї доказ, що з мене таки зарозумілий, дурний чоловік.

— Чи то такий крик, як єго піднимають борцї, щоби застрашити свого противника? — спитала Кора зі спокоєм, якого у єї сестри не було видко.

— Нї! се був голос, що правда, страшний і як би нелюдский, але скоро Ви раз чули воєнний крик, то не возьмете єго за иньший. — А що, Ункасе, — говорив він дальше до вернувшого молодого борця, в деляварскій мові — що ти видів? Чи видко сьвітло крізь нашу вовняну дергу?

(Дальше буде).

Поручає ся 2

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика число 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальных.

4

ГАЛИЦКИЙ

КРЕДИТОВИИ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік.

Велика Інсбруцка 50-крейцарова льотерия

Тягнене невідклично 20-го лютого.

Головна виграна 75.000 кор.

Готівкою 20 прц. менше.

Льоси по 50 кр. спродають: М. Йонаш, Кіц і Штоф, М. Клярфельд, Самуели і Ляндав, Корман і Файґенбавм, Ґустав Макс, Шельенберґ і Крайсер, А. Шельенберґ і син, Сокаль і Лїлїен. 10

С. Кельсен у Віднй

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем.— Збірники на воду. — Комплетні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.